

ישן לפני חדש

מחקרים בתולדות יהודי מזרח אירופה ותרבותם

שי לעמנואל אטקס

עורכים:

דוד אסף ועדיה רפפורט-אלברט

כרך א: הסדרים ובעלי מוסר

מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל
ירושלים

תוכן העניינים

פרק ראשון חסידים ובעלי מוסר

9	פתח דבר ישראל ברטל, קווים למשנתו של עמנואל אטקס בחקר יהדות מורה אירופית ותרבותה
11	עפירה אלעד, ריאון עם עמנואל אטקס
27	דוד אסף, עמנואל אטקס: ביבליוגרפיה
41	
57	משה אידל, תפילה, אקסטזה ומחשבות זרות בעולמו הדתי של הבعش"ט דוד אסף, 'בת? דינו להלakah?: החסיד כאדם משחק
121	משה רוסמן, על נשים וחוויות: העורת לדין
151	שאל שטמפלר, השפעת החסידות על המשפחה היהודית במורה אירופית: הערכה מחדש
165	אליה לויא, הינוך ואידאולוגיה: ראשית דרכה של היישוב הhab"דית
185	מרדי פכטר, תנועת המוסר והקבלה
223	בנימין בראון, אהבה, שמחה, תמיונות ומסורתנות: קווים לשיטת המוסר של ר' משה רוזנטשטיין מלומז'ה
251	

חלק האנגלי

7*	עדיה רפפורט-אלברט, התגבשותו של ציבור חסידי נשי בחב"ד בראשית המאה הכ'
69*	נפתלי לוונטל, אגרת הקודש של הבعش"ט ופעילות התעמלת של חב"ד בן ציון גולד, מוסרניקעס
103*	

פרק שני
משכילים, מתנגדים ורבניים

- אלחנן רייןר, מעבר לגבולות ההשכלה: תמורה בתכניות הלימוד והידע
בחברה יהודית מסורתית בעת החדשיה המוקדמת 289
- חוה טורניאנסקי, יין חדש בקנקן ישן: גרסאות משכילות של 'צaina' וראינה' 313
- רחל מנקין, ספר حق לישראל והתפשות החסידות: תעודה מאות יוסף פרל חיים גרטנר, דימוי ומציאות ביחס לשכילים וחסידיים: פרשת מיניוו' 345
- של שי"ר לרבענות טרנופול מרדכי ולקין, 'קו לשלים ואין': פרק בトルדות בית הכנסת המשכיליי' 355
- 'טהרת הקודש' בוילנה 385
- שמעאל פייןר, אישה בשעריה ההשכלה: קריאהழדש ב'שאלת נשים' 405
- ישוף שלמוני, בין ליטא לאرض ישראל במאה הי"ט 417
- יושע מונדשין, 'בחיה דבר בית ישראל': מאמר הטעול והקטelog של הרב יעקב אל אריה קמלחר 429
- רישימת המשתתפים 463

חלק האנגלי

- גרשון הונדרט, יהודי פולין וליטא במאה הי"ח ובראשית המאה הי"ט בראי תיאורי נוסעים ורים 115*
- ארון (אלן) נדלר, דמותו של הנגר"א ועיקרונו ירידת הדורות מרצין וודז'ינסקי, עיון חדש ביחסו השכלה ופוליטיקה: פולין הקונגרסאית, 1860–1815 137*
- גרישון בקון, כנס הרבניים בקרקוב (1903) וראשית התארגנותה של האורתודוקסיה 163*
- דוד פישמן, מלכוטא דארעא למלאות דרכיעא: תגובות אורתודוקסיות לעליית הרדייליזם היהודי ברוסיה 199*
- מייכאל סטניסלבסקי, הרב משה פינשטיין על נישואין וגירושין קוונסרבטיביים 227*
- רישימת המשתתפים 261*
- רישימת המשתתפים 281*